

IN DE ONZE-LIEVE-VROUWEKERK VAN SCHORE

Petrus en Paulus inspireren kunstenaar Koen Van Loocke

Kunstenaar zoekt kerk

In het begin van het jaar kreeg onze pastoor-deken Bart Lagrange een wel heel bijzondere vraag van kunstenaar Koen Van Loocke: of hij gedurende enkele maanden een kerk ter beschikking kon stellen voor het maken van twee imposante kunstwerken. Deze monumentale werken van 7 meter hoog en 4 meter breed zouden dan in de maand juni deel uitmaken van 'Vlaamse meesters in situ' van Openbaar Kunstbezit Vlaanderen in de Sint Martinuskerk te Sint-Martens-Lierde. Het eerste kunstwerk zal daar in dialoog gaan met een schilderij over Petrus, het tweede over Paulus.

De kerk van Schore

Dat de kunstenaar voor een kerk kiest als atelier klinkt misschien verrassend, maar is niet vreemd. Vanuit praktisch oogpunt is een kerk met haar hoge gewelven een goede oplossing, zeker voor deze twee werken waarbij verticaliteit een belangrijk element is. Maar daarnaast is de kerk als sacrale ruimte vooral een uitstekende inspiratiebron voor de kunstenaar tijdens het denk- en productieproces. Daarmee plaatst Koen van Loocke zich in een lange traditie van kunstenaars voor wie het kerkgebouw zowel werkruimte als inspiratiebron is. Toen de kerkfabriek van Schore bereid gevonden werd om de Onze-Lieve-Vrouwekerk ter beschikking te stellen, zag hij dat als een geschenk uit de hemel. Elke dag fietst hij vanuit Oostende naar zijn 'werk' in het landelijke Schore. De onstuimige polderwind, de zon en de regen doen de ideeën opborrelen; in de gewijde stilte van het kerkje krijgen ze vorm.

Petrus en Paulus

De Kerk viert op 29 juni het hoogfeest van Petrus en Paulus en herdenkt hun martelaarschap, dat de bekroning zou worden van hun getuigenis van het evangelie. Simon Petrus, een van de eerste volgelingen van Jezus, stierf volgens de overlevering de kruisdood in Rome rond het jaar 64 tijdens de christenvervolging van keizer Nero. Hij voelde zich niet waardig om op dezelfde wijze als Jezus te sterven en wilde daarom met zijn hoofd naar beneden aan het kruishout vastgespijkerd te worden. Ook Paulus zou in Rome het slachtoffer geworden zijn van de terreur Nero. Hij werd gevangengenomen omwille van zijn overtuiging en met het zwaard onthoofd.

Het kruis en het zwaard

Petrus stierf aan een ruw kruis, Paulus onder een vlijmscherp zwaard. En toch betekenden deze afschuwelijke moordwapens niet het onverbiddelijke einde van deze apostelen, want in hun dood was al de kiem gezaaid van nieuw leven. Met deze paradox als uitgangspunt zijn

het kruis en het zwaard voor de kunstenaar dan ook het uitgangspunt en de basis geworden van zijn kunstwerken.

Petrus en het kruis

Het kruis waaraan Jezus en Petrus stierven, is het wereldwijde symbool geworden van de katholieke kerk, die Petrus in opdracht van Jezus als eerste mocht leiden. In zijn kunstwerk speelt de kunstenaar voortdurend met contrasten: de dood, het verdriet en het verleden enerzijds, maar anderzijds ook het leven, de hoop en de toekomst. Het stalen frame van het kruis is zwart en hard, maar krijgt een zachte toets door de 125 gehaakte rozen die als een rozenkrans het kruis omlijsten. De rozen zijn een verwijzing naar Maria, die de eretitel 'Rosa Mystica' draagt. Bij de kruisdood van haar zoon stond zij – in diep verdriet en rouw, vandaar de zwarte rozen – aan zijn zijde, net zoals ze vandaag ook ons troost in stervensnood.

Maar het kruis is geen muur waartegen de mens te pletter loopt. Daarom heeft de kunstenaar het kruis transparant gemaakt. Doorheen het kruis wenkt een nieuw leven, een ander leven, de opstanding. Dat nieuw leven wordt ook gesymboliseerd door de boorling – in maagdelijk wit – onderaan het kruis, waar anders de voeten van Jezus rusten. Het beeld kan talloze associaties oproepen, een resem vragen doen rijzen, maar misschien ook wel een antwoord bieden zoals Jezus aan zijn leerlingen gaf: *'Als je niet verandert en wordt als een kind, dan zul je het koninkrijk van de hemel zeker niet binnengaan.'* (Matteüs 18, 3)

Het zwaard van Paulus

Het indrukwekkende zwaard stelt de apostel Paulus voort. Het vlijmscherpe moordwapen betekende weliswaar zijn dood, maar heeft toch niet kunnen beletten dat hij 2000 jaar later nog steeds zou leven. Dat de dood niet het laatste woord heeft, brengt de kunstenaar tot uitdrukking door het ijzeren zwaard te omzwachtelen met witte plukken van zacht katoen. De scherpe spits van het zwaard heeft hij vervangen door de metalen koker van een pen, verwijzend naar het woord van Paulus: *'Het woord van God is levendig en krachtig, en scherper dan een tweesnijdend zwaard. Het dringt diep door tot waar ziel en geest, been en merg elkaar raken.'* (Brief aan de Hebrëërs 3, 12). Het Woord Gods heeft Paulus het leven gekost, maar wat hij in zijn geschriften heeft neergepend, is blijven leven en inspireert ons vandaag nog steeds. Zijn getuigenis en verkondiging veroverden druppelsgewijs de harten van zijn toehoorders en hebben zich ondertussen verspreid over de hele wereld. Deze gedachte wordt door de kunstenaar gevisualiseerd door uit de pen inkt te laten druppelen. Traag maar gestaag zal de inkt zich uitdeinen over een wit blad papier, zoals het woord van God dat machtig en krachtig is.

Sint-Martens-Lierde

De monumentale kunstwerken van Koen Van Loocke zijn zo goed als klaar en verhuizen binnenkort naar Sint-Martens-Lierde. Vanaf 24 juni tot 30 juli zullen ze te bezichtigen zijn in de Sint-Martinuskerk in het kader van de tentoonstelling 'Vlaamse meesters op hun plek'. Wie op bezoek gaat, moet zeker eens goed kijken naar de zwarte rozen rond het kruis. Van de 125 rozen werden er 88 gehaakt door 17 vrijwilligers uit Schore, Slijpe, Leffinge,

Wilskerke, Westende, Middelkerke, Gistel en Oostende. Met engelengeduld hebben zij vele uren lang 13 blaadjes met breiwol gehaakt tot 1 roos en dat 88 keer! Zo werden zij – zonder het goed te beseffen – een beetje medeschepper van een schitterend kunstwerk ...

Jo Broucke